

Μεγαλώνει για να χωρέσει όλους η βιομηχανική περιοχή Βασιλικού

Εγκρίθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος
το αναθεωρημένο Χωροταξικό Σχέδιο

Του
Τάσου Περίου

Το Master Plan περιοχής Βασιλικού εκπονήθηκε το 2009 με στόχο να θέσει σε ορθολογιστική βάση την εγκατάσταση και λειτουργία μεγάλου αριθμού και ποικιλότητας αναπτύξεων που υπήρχαν στην περιοχή, η οποία είναι η μόνη διαθέσιμη παραλιακή ζώνη βαριάς βιομηχανίας στην Κύπρο, εξ ου και η εγκατάσταση όλων των βαριών βιομηχανιών στην περιοχή.

Όπως αναφέρεται στην περιβαλλοντική έγκριση, το Βασιλικό επιλέχθηκε λόγω της θέσης και της μορφολογίας της περιοχής ως η καταλληλότερη τοποθεσία για την ανέγερση του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού (ΕΚΒ), του οποίου ο αρχικός σχεδιασμός περιελάμβανε εγκαταστάσεις εισαγωγής, αποθήκευσης, διαχείρισης, διανομής και εξαγωγής πετρελαιοειδών, καθώς και εγκαταστάσεις εισαγωγής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης Υδρογονοποιημένου Φυσικού Αερίου.

Με την ανακάλυψη, όμως, του κοιτάσματος φυσικού αερίου «Αφροδίτη» το 2011, εντός του τεμαχίου 12 της κυπριακής ΑΟΖ, οι αρχικοί σχεδιασμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας για το σχεδιασμό του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού αναθεωρήθηκαν. Τα νέα δεδομένα που προέκυψαν, η προοπτική ανακάλυψης επιπρόσθετων ποσοτήτων φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ, η μεταφορά των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών από τη Λάρνακα στο Βασιλικό και η ομαλή συνέχιση της λειτουργίας των υφιστάμενων επιχειρήσεων, οδήγησαν στην ανάγκη επικαιροποίησης του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης του Βασιλικού.

Ως περιοχή μελέτης του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης καθορίστηκε η ευρύτερη περιοχή του Βασιλικού, η οποία οριοθετείται στα δυτικά από το όριο της Ναυτικής

Νέο Master Plan

Το βασικότερο μέρος της αδειοδότησης του νέου Χωροταξικού Σχεδίου Βασιλικού διεκπεραιώθηκε με την έγκριση του master plan από το Τμήμα Περιβάλλοντος. Στις 15 Φεβρουαρίου 2023, η Περιβαλλοντική Αρχή εξέδωσε θετική γνωμάτευση επί της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον ανάβοντας το πράσινο φως για εφαρμογή του Αναθεωρημένου Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού.

Με το νέο Master Plan, ουσιαστικά η βιομηχανική περιοχή επεκτείνεται ώστε να έχει τη δυνατότητα να χωρέσει όλες τις βιομηχανικές και κατά κύριο λόγο ενεργειακές εγκαταστάσεις της Κύπρου και κυρίως να καλύψει τις καινούργιες ανάγκες που προέκυψαν από την τελευταία έκδοση του Σχεδίου το 2017. Πρόκειται ουσιαστικά για τη δεύτερη αναθεώρηση του Χωροταξικού Σχεδίου, με την οποία καλύπτεται μεταξύ άλλων και ο τελικός σχεδιασμός για εισαγωγή υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου στην Κύπρο.

Υποδεικνύονται μεταξύ άλλων χώροι για την πιθανή κατασκευή και επέκταση του Σταθμού Υδρογονοποίησης Φυσικού Αερίου και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου

Βάσης «Ευάγγελος Φλωράκης», στα βόρεια από τον αυτοκινητόδρομο Α1 Λευκωσίας - Λεμεσού και στα νότια από την ακτογραμμή, περιλαμβάνοντας και τη θαλάσσια περιοχή στον κόλπο του Βασιλικού.

Στο Χωροταξικό Σχέδιο υποδεικνύονται χώροι για την πιθανή κατασκευή και επέκταση του Σταθμού Υδρογονοποίησης Φυσικού Αερίου (ΣΥΦΑ), των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου (LPG), καθώς και χώροι για ανάπτυξη βιομηχανιών που σχετίζονται με το φυσικό αέριο (π.χ. πετροχημικές βιομηχανίες).

Τι περιλαμβάνεται

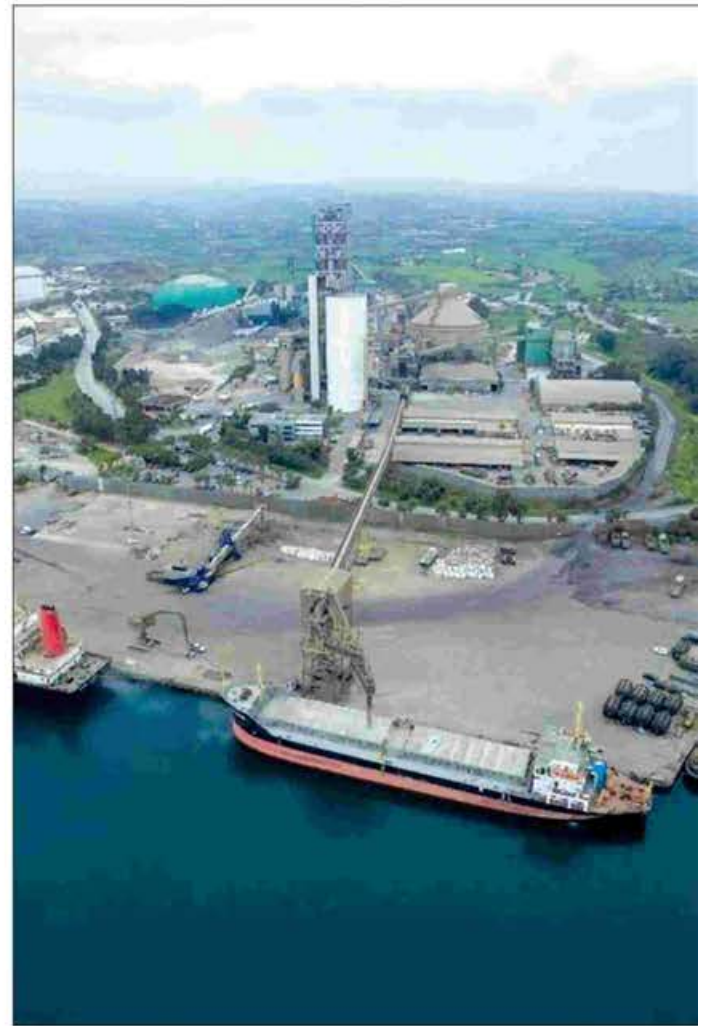
Το Χωροταξικό Σχέδιο ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2017 μετά και την έκδοση της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης για τη σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ). Στο τελικό σχέδιο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες αναπτύξεις και εισηγήσεις για υιοθέτηση πολεοδομικών ζωνών για εξειδικευμένες χρήσεις:

- Υφιστάμενες εγκαταστάσεις του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού της ΑΗΚ, του Τοιμεντοποιείου Βασιλικού, του Λιμένα Βασιλικού, της VTTV Ltd και της Petrolina.

- Ζώνη δημιουργίας του κεραιού ΣΥΦΑ, η οποία θα αποτελείται από:

- LNG Φάση 1 – χώρος για ανάπτυξη μέχρι και τριών μονάδων υδρογονοποίησης φυσικού αερίου (LNG trains), δυναμικότητας 5 MTPA η καθεμία, καθώς και χώρος για εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), άλλες βοηθητικές εγκαταστάσεις και τις απαιτούμενες προσβάσεις,

- LNG Φάση 2 – χώρος για ανάπτυξη μέχρι και δύο μονάδων υδρογονοποίησης φυσικού αερίου, δυναμικότητας 5 MTPA η καθεμία, καθώς και χώρος για εγκαταστάσεις αποθήκευσης ΥΦΑ και άλλες βοηθητικές

εγκαταστάσεις (η LNG Φάση 2 είναι αναγκαία μόνο σε περίπτωση που ανακαλυφθούν ποσότητες φ.α. άνω των 20 – 25 TCF), και

- Προβλήτα για το κεραιό ΣΥΦΑ, σχεδιασμένη για πολλαπλές χρήσεις: εισαγωγή/εξαγωγή ΥΦΑ και πιθανόν για εισαγωγή μαζούτ ή εισαγωγή/εξαγωγή πετρελαιοειδών.

- Ζώνη για δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών και βιομηχανιών που σχετίζονται με το φυσικό αέριο (πετροχημική βιομηχανία), η οποία θα αποτελείται από:

- Αποθήκευση πετρελαιοειδών Φάση 1 – περιλαμβανομένων και των εγκαταστάσεων της VTTV Ltd και της Petrolina,

- Αποθήκευση πετρελαιοειδών Φάση 2,

- Αποθήκευση υγραερίου σε δεξαμενές προστατευμένες σε ανάχωμα στο βόρειο τμήμα της ζώνης, και

- Βιομηχανίες και εγκαταστάσεις που σχετίζονται με το φυσικό αέριο, όπως για παράδειγμα εγκαταστάσεις

παραγωγής μεθανόλης και συμπίεσης φυσικού αερίου.

- Ζώνη Προστασίας, πλάτους 500 μέτρων περιμετρικά των Ζωνών για το κεραιό ΣΥΦΑ και 400 μέτρων περιμετρικά των ζωνών για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών και των βιομηχανιών που σχετίζονται με το φυσικό αέριο.

- Μελλοντική ζώνη λατόμησης για το Τοιμεντοποιείο Βασιλικού.

- Ζώνες για γραφεία και εργαστήρια.

Το Σχέδιο Ανάπτυξης περιλαμβάνει επίσης πρόνοιες για νέες θέσεις ελλιμενισμού για εισαγωγή και εξαγωγή προϊόντων:

- Προβλήτα και θέσεις πρόσδεσης για το κεραιό ΣΥΦΑ,

- Αποκλειστική θέση πρόσδεσης για το υγραέριο,

- Θέση πρόσδεσης για πλοία μεταφοράς ασφάλτου (πιθανόν σε συνδυασμό με τη θέση πρόσδεσης για το υγραέριο), και

- Νέα θέση πρόσδεσης με επέκταση της προβλήτας της VTTV, ώστε να αυξηθεί η ικανότητα εισαγωγής προϊόντων πετρελαίου.

Λόγω όμως των σχεδιασμών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και της Αρχής Λιμένων Κύπρου για αναβάθμιση/ επέκταση του Λιμανιού Βασιλικού και της μη συμπερίληψης του έργου και των χρήσεων που θα γίνονται σε αυτό, στο Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού (του οποίου η ΣΜΠΕ έλαβε Περιβαλλοντική Γνωμάτευση το 2017), κρίθηκε αναγκαία η εκ νέου Αναθεώρηση του Χωροταξικού Σχεδίου και της σχετικής ΣΜΠΕ. Η αναθεώρηση ανατέθηκε σε εξειδικευμένους συμβούλους και ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο 2023 με την έκδοση της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης της σχετικής ΣΜΠΕ.

Στόχος η βέλτιστη βιομηχανική ανάπτυξη της περιοχής

Στο αναθεωρημένο Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης συμπεριλαμβάνονται τα έργα και οι χρήσεις/δραστηριότητες που προγραμματίζονται για την περιοχή και τα οποία δεν έχουν ληφθεί υπόψη στο προηγούμενο Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης (2017) ή υπάρχουν αλλαγές στο σχεδιασμό/χωροθέτησή τους.

Τα έργα αυτά, πέραν της επέκτασης του Λιμένα, αφορούν τις υποδομές για εισαγωγή υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου, την προβλήτα της εταιρείας M.S. (Skyra) Vassas Ltd, νέους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, εγκαταστάσεις αποθή-

κευσης ασφάλτου, λιμενικές εγκαταστάσεις εισαγωγής υγραερίου κτλ.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σκοπός της αναθεώρησης του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης είναι η βέλτιστη βιομηχανική ανάπτυξη της περιοχής, εξετάζοντας τη συμβατότητα των υφιστάμενων εγκαταστάσεων σε σχέση με τις προτεινόμενες μελλοντικές αναπτύξεις, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη θέματα επικινδυνότητας, ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και των κατοίκων της περιοχής, καθώς και θέματα προστασίας του περιβάλλο-

ντος και των εγκαταστάσεων.

«Η ΣΜΠΕ έχει στόχο την έγκαιρη επέμβαση πριν και κατά τη διάρκεια λήψης αποφάσεων, προκειμένου να περιοριστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και ως εκ τούτου αξιολογεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των τελικών εισηγήσεων του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής», όπως τονίστηκε. Η Περιβαλλοντική Αρχή ενέκρινε την αναθεώρηση του Master Plan κρίνοντας ότι μπορεί να εφαρμοστεί με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο υπό όρους που καθορίζονται.

